

WVS
Postbus 1130
4700 BC Roosendaal

088 031 2000
info@wvs.nl

www.wvs.nl
KvK 20160803

Het algemeen bestuur van WVS;

gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur dd. 4 december 2023, no. 21 - 2023, no. 5/46 A;

gelet op de gemeenschappelijke regeling WVS, de Financiële verordening WVS en de Controleverordening WVS;

b e s l u i t :

vast te stellen het navolgende Controleprotocol WVS:

Controleprotocol WVS

1. Inleiding

Het Algemeen Bestuur (AB) van WVS geeft opdracht om de accountantscontrole zoals bedoeld in art. 213 Gemeentewet (GW) uit te voeren. Ter voorbereiding en ondersteuning van de uitvoering van de accountantscontrole moet het AB een aantal zaken nader regelen, hetgeen middels dit controleprotocol plaatsvindt. De accountantscontrole was tot en met verslagjaar 2022 gericht op het toetsen van rechtmatigheid en een getrouw beeld. Door een wetswijziging (Wet 'versterking decentrale rekenkamers') legt het Dagelijks Bestuur (DB) van WVS met ingang van het verslagjaar 2023 verantwoording af aan het AB over de rechtmatigheid van de financiële beheers handelingen in het verslagjaar. In de jaarrekening wordt hiervoor een aparte paragraaf 'rechtmatigheidsverantwoording' opgenomen. De accountant geeft met ingang van verslagjaar 2023 alleen nog een oordeel over de getrouwheid, waaronder begrepen de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording.

Doelstelling:

Dit controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan:

- het DB over de te hanteren verantwoordingsgrens en rapportagegrens ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording en de daarvoor geldende normstellingen;

- de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening van WVS. Het AB kan de accountant nadere aanwijzingen geven voor zover dit uitgaat boven de wettelijke minimumeisen.

Object van de controle is de jaarrekening inclusief de rechtmatigheidsverantwoording en daarmee tevens het financiële kader van het desbetreffende jaar, zoals uitgeoefend door of namens het DB van WVS.

Wettelijk kader:

Art. 213 van de Gemeentewet (Gw) schrijft voor dat het AB één of meer accountants aanwijst als bedoeld in art. 393 eerste lid Boek 2 Burgerlijk Wetboek voor de controle van de in art. 197 Gw bedoelde jaarstukken en het daarbij verstrekken van een accountantsverklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen. In het kader van de opdrachtverstrekking aan de accountant kan het AB nadere aanwijzingen geven voor te hanteren goedkeurings- en rapporterings-toleranties. Tevens wordt in de opdrachtverstrekking duidelijk aangegeven welke wet- en regelgeving in het kader van het financieel beheer onderwerp van rechtmatigheidscontrole zal zijn. De voor de toetsing door de accountant relevante wet- en regelgeving is in dit controleprotocol opgenomen (bijlage 1).

2. Algemene uitgangspunten voor de controle (getrouwheid en rechtmatigheid)

Zoals in art. 213 Gw is voorgescreven zal de controle van de in artikel 197 Gw bedoelde jaarstukken, uitgevoerd door de door het AB benoemde accountant, gericht zijn op het afgeven van een oordeel over:

- de getrouwe weergave van de in de jaarstukken gepresenteerde baten en lasten en de activa en passiva;
- de getrouwe weergave van de rechtmatigheidsverantwoording;
- de inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken;
- het in overeenstemming zijn van de door het DB opgestelde jaarstukken met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 Gw;
- de verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarstukken.

Bij de controle zullen de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van artikel 213, lid 6 Gw en het Besluit

Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) alsmede de voor accountants geldende controle- en overige standaarden bepalend zijn voor de door de accountant uit te voeren werkzaamheden.

3. Goedkeurings- en rapporteringtoleranties voor de accountantscontrole

De accountant accepteert in de controle bepaalde toleranties en richt de controle daarop in. De accountant controleert niet ieder document of iedere financiële handeling, maar richt de controle zodanig in dat voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouwe beeld van de jaarrekening (inclusief rechtmatigheidsverantwoording) met inachtneming van de vastgestelde goedkeuringstolerantie. De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming, de strekking van de af te geven controleverklaring.

In het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) zijn minimeisen voor de in de controle te hanteren goedkeuringstoleranties voorgeschreven. Naast de goedkeuringstoleranties wordt de rapporteringtolerantie onderscheiden. Dit is een norm waaraan de accountant individuele fouten toetst. Wanneer fouten aan de norm voldoen, worden ze gerapporteerd zonder dat dit verdere consequenties behoeft te hebben voor de goedkeuring van de jaarstukken als geheel. De goedkeurings- en rapporteringstolerantie wordt door het AB vastgesteld, met inachtneming van de volgende minimeisen.

Goedkeuringstolerantie	Strekking Accountantsverklaring			
	Goedkeurend	Beperking	Oordeel onthouding	Afkeurend
Fouten in jaarrekening (% lasten)	$\leq 1 \%$	$> 1 \% < 3 \%$	-	$\geq 3 \%$
Onzekerheden in de controle (% lasten)	$\leq 3 \%$	$> 3 \% < 10 \%$	$\geq 10 \%$	-

De goedkeuringstolerantie is het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers kan worden beïnvloed. De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming, de strekking van de af te geven accountantsverklaring.

Naast de goedkeuringstoleranties wordt de rapporteringstolerantie onderkend. Middels de rapporteringstolerantie wordt het AB geïnformeerd over onjuistheden.

De definitie van rapporteringstolerantie kan als volgt worden omschreven:
De rapporteringstolerantie(s) is een bedrag dat gelijk is aan of lager is dan de bedragen voortvloeiend uit de goedkeuringstolerantie. Bij overschrijding van dit bedrag vindt rapportering plaats in het verslag van bevindingen. Een lagere rapporteringstolerantie leidt in beginsel niet tot aanvullende controlewerkzaamheden, maar wel tot een uitgebreidere rapportage van bevindingen. De rapporteringstolerantie kan worden vastgesteld op een percentage, bijvoorbeeld 80 %, van de goedkeuringstolerantie of op een maatschappelijk relevant geacht absoluut bedrag. De rapporteringstoleranties kunnen zich verder toespitsen op die elementen die het AB specifiek nader terug wil zien.

De accountant richt de controle in, rekening houdend met de rapporterings-tolerantie om te kunnen waarborgen dat alle gesignaleerde onrechtmatigheden die dit bedrag overschrijden ook daadwerkelijk in het verslag van bevindingen worden opgenomen. Naast de weging van fouten en onzekerheden om tot een accountantsoordeel (t.b.v. verstrekking accountantsverklaring) te komen, is het ook nuttig om een rapporteringstolerantie af te spreken. Het Algemeen Bestuur stelt de rapporteringstolerantie vast op € 100.000.

4. Verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheids-verantwoording door het DB

Het DB stelt jaarlijks de jaarstukken op voor het AB. De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag, de paragrafen en de jaarrekening. Hiermee verantwoordt het DB zich op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording over de transactiestromen en gebeurtenissen, rekeningsaldi en toelichtingen. Het DB is daarnaast verantwoordelijk voor de rechtmatigheid van het gevoerde bestuur binnen de gemeenschappelijke regeling en de daaraan ten grondslag liggende beheers handelingen. Het moet daarover zelfstandig verantwoording afleggen aan het AB middels de rechtmatigheidsverantwoording.

Het Algemeen Bestuur kiest voor een verantwoordingsgrens ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording van 1 % van de totale lasten, inclusief de dotaties aan de reserves (= gelijk aan de goedkeuringstolerantie). De accountant controleert vervolgens de getrouwheid van de rechtmatigheids-verantwoording, als onderdeel van de jaarrekening, op basis van de controle-toleranties zoals beschreven in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO). In het accountantsverslag geeft de accountant zijn bevindingen aan.

5. Rechtmatigheid

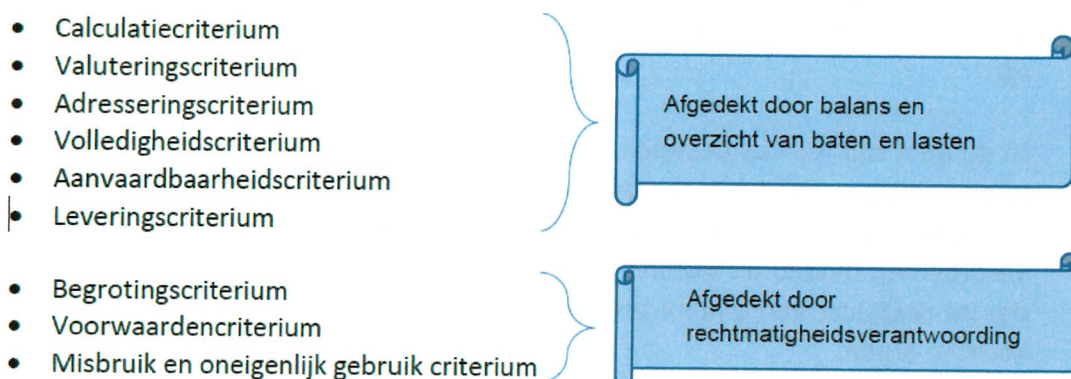
Het begrip rechtmatigheid in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording wordt gedefinieerd als "het in overeenstemming met de begroting en met van toepassing zijnde wettelijke regelingen (waaronder verordeningen) tot stand komen van baten en lasten alsmede balansmutaties".

De controle op rechtmatigheid is gericht op de naleving van externe en interne regelgeving, zoals die opgenomen zijn in het normenkader. Indien er (wets-) wijzigingen plaatsvinden wordt het normenkader geactualiseerd en vastgesteld door het AB.

De controle op rechtmatigheid is (vooralsnog) van toepassing voor zover deze directe financiële beheers handelingen betreffen of kunnen betreffen. Dit is conform niveau 1 zoals geschetst in de 'Notitie Rechtmatigheidsverantwoording' van de commissie BADO.

De commissie BBV heeft een standaardtekst (bijlage 2) opgesteld voor de rechtmatigheidsverantwoording. Deze zal door WVS als basis worden gebruikt om te rapporteren over de rechtmatigheid. De verantwoording wordt in de jaarrekening opgenomen.

In het kader van de rechtmatigheidscontrole kunnen negen rechtmatigheidscriteria worden onderkent.

Rechtmatigheidscriteria

In het kader van het getrouwheidsonderzoek door de accountant wordt al aandacht besteed aan de eerste zes criteria. De laatste drie criteria: Begrotingscriterium, Voorwaardencriterium en Misbruik & oneigenlijk gebruik criterium komen expliciet

tot uitdrukking in de rechtmatigheids-verantwoording zoals opgesteld door het DB.

a) Begrotingscriterium

Het begrotingscriterium wordt als volgt gedefinieerd: "Financiële beheers handelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's (begrotingscriterium). In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door het AB zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheers handelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, alsmede het begrotingsjaar van belang zijn." De financiële beheers handelingen moeten tot stand komen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting. Als blijkt dat de gerealiseerde bedragen afwijken / hoger zijn dan de geraamde bedragen is er sprake van een onrechtmatigheid (begrotingsonrechtmatigheid). Dit omdat de overschrijding een inbreuk vormt op het budgetrecht van het AB.

Als blijkt dat de gerealiseerde lasten zoals weergegeven in de jaarrekening op programmaniveau afwijken van de geraamde bedragen met inbegrip van de laatste begrotingswijziging, is - voor zover het de begrotingsoverschrijdingen betreft - mogelijk sprake van onrechtmatige uitgaven. De overschrijding kan namelijk in strijd zijn met het budgetrecht van het AB zoals geregeld in de Gemeentewet (Gw) en de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Voor de afsluitende oordeelsvorming is van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijding past binnen het door het AB geformuleerde beleid en / of wordt gecompenseerd door aan de lasten gerelateerde hogere inkomsten. Het bepalen óf respectievelijk welke begrotingsoverschrijdingen al dan niet verwijtbaar zijn, is voorbehouden aan het AB.

In de door het AB vastgestelde Financiële verordening ex artikel 212 Gw is nader uitgewerkt hoe moet worden bepaald of de lasten binnen de omschrijving van de activiteiten en het bijbehorende bedrag van het programma passen. Volgens de verordening mogen de lasten van producten niet dusdanig worden overschreden dat de realisatie van andere producten binnen het zelfde programma onder druk komt te staan.

Met het vaststellen van de reikwijdte van de rechtmatigheidstoets geeft het AB aan welke onder- en overschrijdingen van de begroting rechtmatig dan wel onrechtmatig moeten worden geacht.

b) Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

De rechtmatigheidseis betreft ook de toetsing op juistheid en volledigheid van de gegevens, die door de belanghebbenden zijn verstrekt om het voldoen aan voorwaarden aan te tonen. Dit ter voorkoming en bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van wet- en regelgeving (M&O-criterium). Onder misbruik wordt verstaan: het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel ten onrechte overheidssubsidies of -uitkeringen te verkrijgen, dan met het doel om voor een te laag bedrag aan heffingen aan de overheid te betalen. Misbruik van overheidsgelden kan gelijk worden gesteld met het plegen van fraude, om zich onrechtmatig overheidsgelden toe te eigenen. Bij fraude passen beheersmaatregelen zoals fraudepreventie, handhaving, fraudeopsporing en sancties. Onder oneigenlijk gebruik wordt verstaan: het door het aangaan van rechtshandelingen, al dan niet gecombineerd met feitelijke handelingen, verkrijgen van overheidsbijdragen of het niet dan wel tot een te laag bedrag betalen van heffingen aan de overheid, in overeenstemming met de bewoordingen van de regelgeving maar in strijd met het doel en de strekking daarvan (de 'geest van de wet'). De beheers maatregelen die daarbij passen zijn: handhaving, voorlichting, analyse toepassing en actualisering wet- en regelgeving. Ook dit kan tot een onrechtmatigheid leiden.

c) Voorwaardencriterium

Het voorwaardecriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheers handelingen. De voorwaarden zijn afkomstig uit de regelgeving en hebben betrekking op aspecten zoals: doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur. De overdrachten van onder andere subsidies en uitkeringen zijn bijvoorbeeld aan bepaalde voorwaarden verbonden. Het niet in acht nemen van deze voorwaarden kan leiden tot een onrechtmatigheid.

Ten aanzien van het voorwaardencriterium vindt voor de interne regelgeving uitsluitend een toets plaats naar de hoogte, duur en doelgroep / object van financiële beheers handelingen, tenzij jegens derden (bijvoorbeeld in toekenningsbeschikkingen) aanvullende voorwaarden met directe financiële consequenties zijn opgenomen.

Mocht tijdens de toetsing toch blijken dat het normenkader niet juist of niet compleet is en dit consequenties heeft gehad voor de controles, dan geeft het DB in de bedrijfsvoering paragraaf in de jaarstukken aan welke regels het betreft. De accountant moet dit in zijn verslag bevestigen.

6. Rapportering accountant

Tijdens en na afronding van de controlewerkzaamheden rapporteert de accountant hierna in het kort weergegeven als volgt:

Interim-controle:

In de tweede helft van het jaar wordt door de accountant een zogenaamde interim-controle uitgevoerd. Over de uitkomsten van die tussentijdse controle wordt een verslag uitgebracht aan de directeur die deze ter kennisname aanbiedt aan het DB.

Accountantsverslag (verslag van bevindingen):

Overeenkomstig de Gemeentewet wordt omtrent de controle van de jaarrekening een verslag van bevindingen uitgebracht aan het AB en in afschrift aan het DB. Het verslag omvat in ieder geval de volgende onderwerpen op basis van artikel 213 Gw:

1. de vraag of de inrichting van het financiële beheer en van de financiële organisatie een getrouwe verantwoording mogelijk maken;
2. de getrouwheid van de rechtmatigheids-verantwoording.

Uitgangspunten voor de rapportagevorm:

Gesignaleerde onrechtmatigheden worden toegelicht gespecificeerd naar de aard van het criterium. Fouten of onzekerheden die de rapporteringstolerantie als bedoeld in paragraaf 3 van dit controleprotocol overschrijden, worden weergegeven in een apart overzicht bij het verslag van bevindingen.

Controleverklaring:

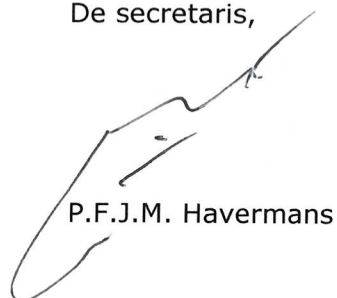
In de controleverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven. Deze controleverklaring is bestemd voor het AB, zodat deze de door het DB opgestelde jaarrekening kan vaststellen.

7. Slotbepaling

Het controleprotocol is van toepassing op de accountantscontrole van de jaarrekening 2023 en volgende jaren.

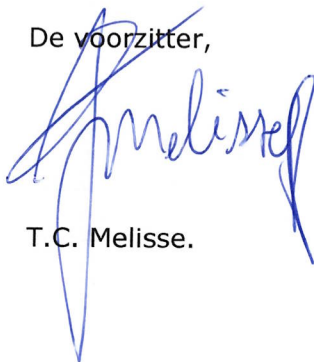
Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur op
18 december 2023,

De secretaris,

P.F.J.M. Havermans

De voorzitter,

T.C. Melisse.

BIJLAGE 1: Normenkader

Overzicht externe en interne wet- en regelgeving in het kader van de financiële rechtmatigheid:

Programma's / Producten	Externe wet- en regelgeving	Interne regelgeving
AB en ondersteunende processen	Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) Wet Normering Topinkomens (WNT) Wet op de Omzetbelasting Ambtenarenwet Participatiewet Wet sociale werkvoorziening Cao SGO Cao SW Cao Aan de Slag Wet op de loonbelasting Wet op de sociale verzekeringswetten Pensioenwet	Financiële verordening Controle verordening Mandaatstatuut
Treasury	Wet financiering decentrale overheden (Fido) Regeling Schatkistbankieren decentrale overheden	Treasurystatuut
Inkoop	Aanbestedingswet	Inkoopbeleid / inkoop handboek Mandaatstatuut

Bijlage 2: Model tekst van de rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid DB

In deze rechtmatigheidsverantwoording geeft het Dagelijks Bestuur (DB) aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met door het Algemeen Bestuur (AB) vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Deze verantwoording betreft de rechtmatige uitvoering van de taken en omvat het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium bij de desbetreffende financiële beheers handelingen en transacties. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het AB op (datum) vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het AB bepaald en bedraagt 1 % van de totale lasten inclusief mutaties in de reserves en is daarmee vastgesteld op € (bedrag).

Conclusie

Het DB is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties (niet) rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

-
-

In de paragraaf bedrijfsvoering heeft het DB beschreven welke actie zij onderneemt om de afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

